SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

PERANAN JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

OLEH:
DATO' MUSTAFA BIN HJ. SAMAN
TIMBALAN KETUA AUDIT NEGARA (NEGERI)

PADA:
8 JANUARI 2014
SERI PACIFIC HOTEL
KUALA LUMPUR

KANDUNGAN

1. Model Akauntabiliti Pengurusan Wang Awam
2. Pelantikan Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam (PAC)
3. Tanggungjawab Jawatankuasa
4. Kuasa Jawatankuasa
5. Kaedah Dan Pendekatan Pemeriksaan Jawatankuasa
6. Penyediaan, Pembentangan Dan Susulan Terhadap Laporan Jawatankuasa
7. Status Perbincangan

1. MODEL AKAUNTABILITI PENGURUSAN WANG AWAM

a. Definisi:

i. Aristotle dalam bukunya *“The Politics”*

“To protect the Treasury from being defrauded let all public money be issued openly in front of the whole city, and let copies of accounts be deposited in the various wards.....”

ii. The Chambers 20th Century Dictionary:

“The liability to give account to somebody, and the responsibility to give formal statement for money dealings....”

Sambungan..

iii. Felix Abisheganaden dalam akhbar *New Straits Times* bertarikh 28 Disember 1988:

- *"It is a commitment we make to ourselves to do our jobs competently, efficiently and completely.*
- *It is a pledge to our boss to perform well the task he has given us.*
- *It is a commitment we make to our organisation that through good work we will enhance its reputation."*

Sambungan..

iv. Akauntabiliti Dalam Sektor Awam

"Satu kewajipan dan tanggungjawab untuk menjalankan semua tugas yang diamanahkan secara cekap, beretika serta mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan."

Sambungan..

b. Peringkat Akauntabiliti Pengurusan Kewangan

   i. Akauntabiliti Fizikal
   ii. Akauntabiliti Pengurusan
   iii. Akauntabiliti Program

Sambungan..

c. Peringkat Kawalan Utama

i. Parlimen/Dewan Undangan Negeri
ii. Perbendaharaan/Pihak Berkuasa Kewangan Negeri
iii. Kementerian/Jabatan/Agensi
iv. Ketua Audit Negara
v. Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam

d. Carta Aliran Model Akauntabiliti Pengurusan Wang Awam

2. PELANTIKAN JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM (PAC)

- Jawatankuasa Wang Awam Negara merupakan wakil Parlimen/Dewan Undangan Negeri dan tahap kawalan perbelanjaan tertinggi dalam jentera pentadbiran kerajaan.
- Jawatankuasa ini diwujudkan di bawah Peraturan Dewan Rakyat (Peraturan 77) pada awal penggal sesuatu Parlimen.
- Di peringkat Negeri Peraturan-peraturan dan Perintah-perintah Tetap Dewan Undangan Negeri.Contoh:

Kerajaan Persekutuan	: Peraturan 77 (1)
Negeri Pahang	: Peraturan 68 (1)
Negeri Perak	: Peraturan 70 (1)
Negeri Pulau Pinang	: Peraturan 109A
Negeri Kelantan	: Peraturan 110
Negeri Selangor	: Peraturan 68(1)

Sambungan..

Peraturan-peraturan dan Perintah-perintah Tetap Dewan Undangan Negeri kecuali Negeri Sabah ditetapkan di bawah Perlembagaan Negeri.

“Maka hendaklah diadakan satu Jawatankuasa yang dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri dan dilantik pada permulaan Dewan Negeri”

Sambungan..

- Jawatankuasa ini terdiri daripada seorang Pengerusi dan Naib Pengerusi yang akan dilantik oleh Majlis. Tidak kurang daripada enam dan tidak lebih daripada 12 orang ahli ini akan dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segera selepas dimulakan tiap-tiap Parlimen.
- Di peringkat Negeri, bilangan ahli Jawatankuasa terdiri antara empat hingga 10 orang termasuk Pengerusi.Contoh:

Sabah	:8 orang termasuk Pengerusi
Sarawak	:7 orang termasuk Pengerusi
Pulau Pinang	:10 orang termasuk Pengerusi
Pahang	:7 orang termasuk Pengerusi
Melaka	:7 orang termasuk Pengerusi
Perak	:7 orang termasuk Pengerusi
Kelantan	:7 orang termasuk Pengerusi
Kedah	:5 orang termasuk Pengerusi
Perlis	:4 orang termasuk Pengerusi

3. TANGGUNGJAWAB JAWATANKUASA

Untuk memeriksa :

(a) Kira-kira Persekutuan/Negeri dan peruntukan wang yang diberi oleh Parlimen/ Dewan Negeri kepada perbelanjaan Persekutuan/Negeri;

(b) Sebarang kira-kira badan-badan kuasa dan badan-badan lain yang mentadbirkan wang awam dibentangkan di dalam Dewan/Parlimen;

Selaras Peraturan di atas, PAC bertanggungjawab menentukan Kementerian/Jabatan/Agensi Kerajaan:-

i. Menyelenggara akaun dan rekod dengan betul dan tepat
ii. Mengguna wang awam seperti tujuan ia diluluskan – PAC boleh pastikan pelaksanaan program/aktiviti adalah memberi faedah, tiada pembaziran/ pemborosan/ketirisan

Sambungan..

(c) Laporan Pemeriksaan Kira-kira Persekutuan/Negeri (Ketua Audit Negara) yang dibentangkan di dalam Dewan menurut Fasal 107 Perlembagaan Persekutuan;

(d) Apa-apa perkara lain yang difikirkan munasabah oleh Jawatankuasa atau dirujuk kepada Jawatankuasa oleh Parlimen/Dewan Undangan Negeri.

Selaras Peraturan di atas, PAC tidak terikat untuk membincangkan kepada isu yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara sahaja. PAC boleh membincangkan pelbagai tajuk atau perkara berkaitan wang awam.

Akta Audit 1957 menetapkan, dalam melaksanakan tanggungjawabnya, Ketua Audit Negara dikehendaki :

Jenis Pengauditan	Objektif Pengauditan
Pengauditan Pengesahan Penyata Kewangan	Sama ada akaun dan rekod kewangan telah dipersembahkan dengan tepat serta mematuhi standard perakaunan?
Pengauditan Pematuhan (Indeks Akauntabiliti)	Adakah wang telah dikutip dan dibelanjakan sebagaimana dibenarkan oleh Undang-undang dan Peraturan Kewangan?
Pengauditan Prestasi (value-for-money)	Adakah program dilaksanakan secara ekonomik dan cekap? Sama ada pemantauan dilaksanakan bagi mengukur keberkesanannya?

APA YANG DIAUDIT?

Seksyen 5 Akta Audit 1957:

➢ Akaun Kerajaan Persekutuan	1
➢ Akaun Kerajaan Negeri	13
➢ Akaun Badan Berkanun Persekutuan	133
➢ Akaun Badan Berkanun Negeri	151
➢ Akaun Pihak Berkuasa Tempatan	147
➢ Akaun Majlis Agama Islam	13
➢ Akaun-akaun – Kumpulan Wang/Akaun Amanah Persekutuan	303
➢ Akaun-akaun – Kumpulan Wang/Akaun Amanah Negeri	564
➢ Syarikat-syarikat yang didaftarkan di bawah Akta Syarikat 1965 yang Kerajaan ada kepentingan dengan perkenan Yang diPertuan Agong	1,708

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2012

LKAN	SIRI 1	SIRI 2	SIRI 3	JUMLAH
Persekutuan	25	26	10	61
Negeri	54	44	46	144
Badan Berkanun Persekutuan	10	10	7	27
Jumlah	89	80	63	232

4. KUASA JAWATANKUASA

Peraturan-Peraturan Dan Perintah-perintah Tetap Dewan Undangan Negeri - Maka berkuasalah Jawatankuasa itu memanggil orang-orang, meminta surat-surat, maklumat dan peringatan (rekod) dan membuat laporan dari semasa ke semasa

Selaras Peraturan di atas dan bagi memastikan adanya sifat kebertanggungjawaban terhadap tugas dan tanggungjawab sebagai Pegawai Pengawal Jabatan/Agensi Kerajaan, PAC mestilah menetapkan Ketua Jabatan/Ketua Eksekutif sendiri hadir ke Mesyuarat PAC. Jika mereka tidak hadir, PAC boleh untuk:

- menolak kehadiran wakil Pegawai Pengawal
- mendapatkan penjelasan yang munasabah dan memuaskan mengenai ketidakhadiran Pegawai Pengawal
- menangguhkan mesyuarat
- menetapkan tarikh lain untuk menyoal siasat Pegawai Pengawal berkenaan

5. KAEDAH DAN PENDEKATAN PEMERIKSAAN JAWATANKUASA

i. Membuat persediaan awal sebelum mesyuarat – bertujuan agar isu dikaji, dibahas dan dipertimbangkan secara profesional;

ii. Mendapat keterangan daripada Ketua-Ketua Jabatan;

iii. Lawatan ke tapak projek;

iv. Penglibatan secara aktif dalam perbahasan di DUN, khususnya berkaitan bajet dan dasar Kerajaan.

6. PENYEDIAAN, PEMBENTANGAN DAN SUSULAN TERHADAP LAPORAN MESYUARAT JAWATANKUASA

i. Laporan Mesyuarat PAC mestilah disediakan dan mengandungi:
- Isu-isu berbangkit
- Penjelasan Pegawai Pengawal
- Ulasan dan syor Jawatankuasa

ii. Laporan Mesyuarat dibentangkan di DUN dengan segera

iii. PAC memantau tindakan susulan diambil terhadap syor PAC Dengan memastikan:
- Pihak Berkuasa Kewangan Negeri (PBKN) memaklumkan kepada Pegawai Pengawal (PP) yang berkaitan
- PP mengambil tindakan seperti syor PAC
- PP melaporkan kepada PBKN mengenai tindakan yang telah diambil
- PBKN menyedia dan mengemukakan memorandum muktamad (berdasarkan maklum balas PP) untuk dibentang semula dalam Mesyuarat PAC berikutnya

7. STATUS PERBINCANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

Bil.	Persekutuan/ Negeri	Selesai Bincang (Tahun)	Sedang Bincang (Tahun)
1	Persekutuan	2011	2012
2	Johor	2009	2010
3	Kedah	2010	2011
4	Kelantan	2011	2012
5	Melaka	2011	2012
6	Negeri Sembilan	2010	2011
7	Pahang	2010	*
8	Perak	2010	*
9	Perlis	2011	*
10	Pulau Pinang	2010	2011
11	Sabah	2011	2012
12	Sarawak	2010	2011
13	Selangor	2011	2012
14	Terengganu	2010	2011

Nota: * Belum Dibincangkan

SEKIAN,
TERIMA KASIH.

SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

KERAJAAN PERSEKUTUAN

PARLIMEN MALAYSIA

Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat

DEWAN RAKYAT

Cetakan Ketiga Belas
April, 2013

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2013
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773
PNMB

JAWATANKUASA-JAWATANKUASA PILIHAN

Jawatankuasa Pemilih.

76. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Pemilih, dilantik awal tiap-tiap Parlimen kerana menjalankan kewajipan-kewajipan yang diuntukkan baginya oleh Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, dan kerana menjalankan apa-apa perkara lain yang diserahkan kepadanya oleh Majlis dari satu masa ke satu masa.

(2) Jawatankuasa Pemilih itu hendaklah mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi, dan enam orang ahli Majlis yang dipilih oleh Majlis, Jawatankuasa ini hendaklah memaklumkan kepada Majlis dengan mengeluarkan satu penyata apabila seseorang ahli Majlis telah dilantik jadi ahli sesebuah Jawatankuasa. Jawatankuasa Pemilih tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara.

77. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara dilantik pada awal tiap-tiap Parlimen kerana memeriksa:

menepati perbelanjaan negeri;

(*b*) apa-apa kira-kira badan-badan pentadbiran raya dan pertubuhan-pertubuhan lain yang menguruskan wang negeri yang dibentangkan dalam Majlis;

110

SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

JAWATANKUASA-JAWATANKUASA PILIHAN

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri.

70. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri dilantik pada tiap-tiap penggal Dewan bagi memeriksa—

Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri.

70. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri dilantik pada tiap-tiap penggal Dewan bagi memeriksa—

wang negeri yang dibentangkan dalam Dewan;

(*c*) laporan-laporan Ketua Audit Negara yang dibentangkan dalam Dewan menurut Perkara 107 (2) Perlembagaan Persekutuan;

(*d*) apa-apa perkara lain yang difikirkan oleh Jawatankuasa itu patut diperiksa, atau apa-apa perkara yang dirujukkan oleh Dewan kepada Jawatankuasa itu.

(2) Jawatankuasa ini hendaklah mengandungi seorang Pengerusi, seorang Timbalan Pengerusi dan tidak lebih daripada lima ahli yang akan dilantik oleh Dewan dengan seberapa segeranya selepas dimulakan tiap-tiap penggal.

92

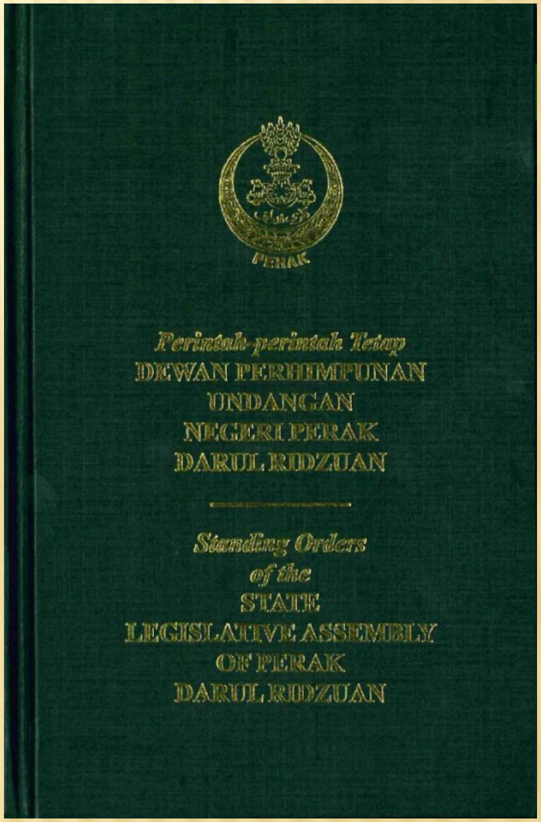

SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

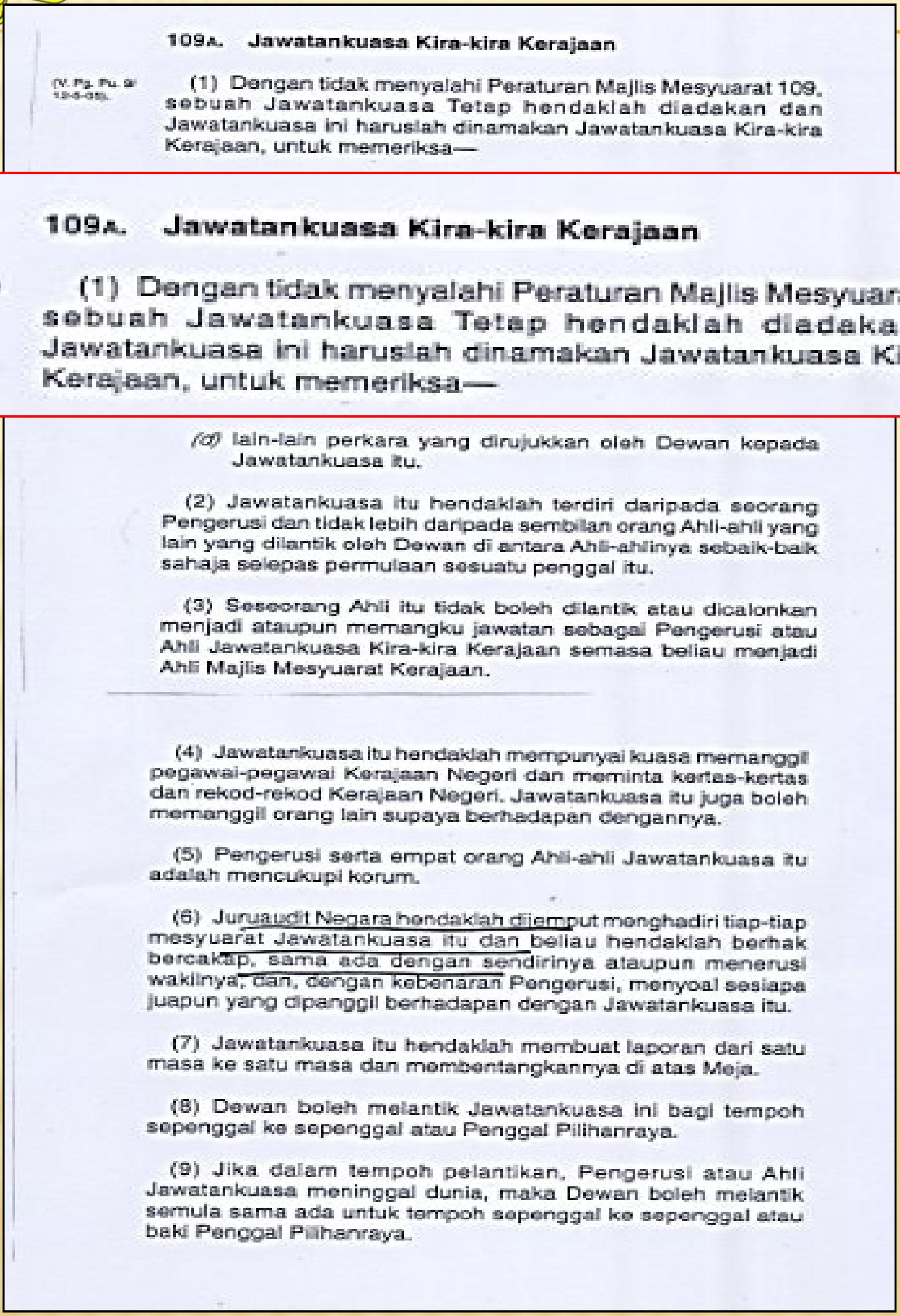

109A. Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan

(V. Pg. Pu. 9/ 12-5-05).

(1) Dengan tidak menyalahi Peraturan Majlis Mesyuarat 109, sebuah Jawatankuasa Tetap hendaklah diadakan dan Jawatankuasa ini haruslah dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan, untuk memeriksa—

109A. Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan

(V. Pg. Pu. 9/ 12-5-05).

(1) Dengan tidak menyalahi Peraturan Majlis Mesyuarat 109, sebuah Jawatankuasa Tetap hendaklah diadakan dan Jawatankuasa ini haruslah dinamakan Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan, untuk memeriksa—

(d) lain-lain perkara yang dirujukkan oleh Dewan kepada Jawatankuasa itu.

(2) Jawatankuasa itu hendaklah terdiri daripada seorang Pengerusi dan tidak lebih daripada sembilan orang Ahli-ahli yang lain yang dilantik oleh Dewan di antara Ahli-ahlinya sebaik-baik sahaja selepas permulaan sesuatu penggal itu.

(3) Seseorang Ahli itu tidak boleh dilantik atau dicalonkan menjadi ataupun memangku jawatan sebagai Pengerusi atau Ahli Jawatankuasa Kira-kira Kerajaan semasa beliau menjadi Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan.

(4) Jawatankuasa itu hendaklah mempunyai kuasa memanggil pegawai-pegawai Kerajaan Negeri dan meminta kertas-kertas dan rekod-rekod Kerajaan Negeri. Jawatankuasa itu juga boleh memanggil orang lain supaya berhadapan dengannya.

(5) Pengerusi serta empat orang Ahli-ahli Jawatankuasa itu adalah mencukupi korum.

(6) Juruaudit Negara hendaklah dijemput menghadiri tiap-tiap mesyuarat Jawatankuasa itu dan beliau hendaklah berhak bercakap, sama ada dengan sendirinya ataupun menerusi wakilnya, dan, dengan kebenaran Pengerusi, menyoal sesiapa juapun yang dipanggil berhadapan dengan Jawatankuasa itu.

(7) Jawatankuasa itu hendaklah membuat laporan dari satu masa ke satu masa dan membentangkannya di atas Meja.

(8) Dewan boleh melantik Jawatankuasa ini bagi tempoh sepenggal ke sepenggal atau Penggal Pilihanraya.

(9) Jika dalam tempoh pelantikan, Pengerusi atau Ahli Jawatankuasa meninggal dunia, maka Dewan boleh melantik semula sama ada untuk tempoh sepenggal ke sepenggal atau baki Penggal Pilihanraya.

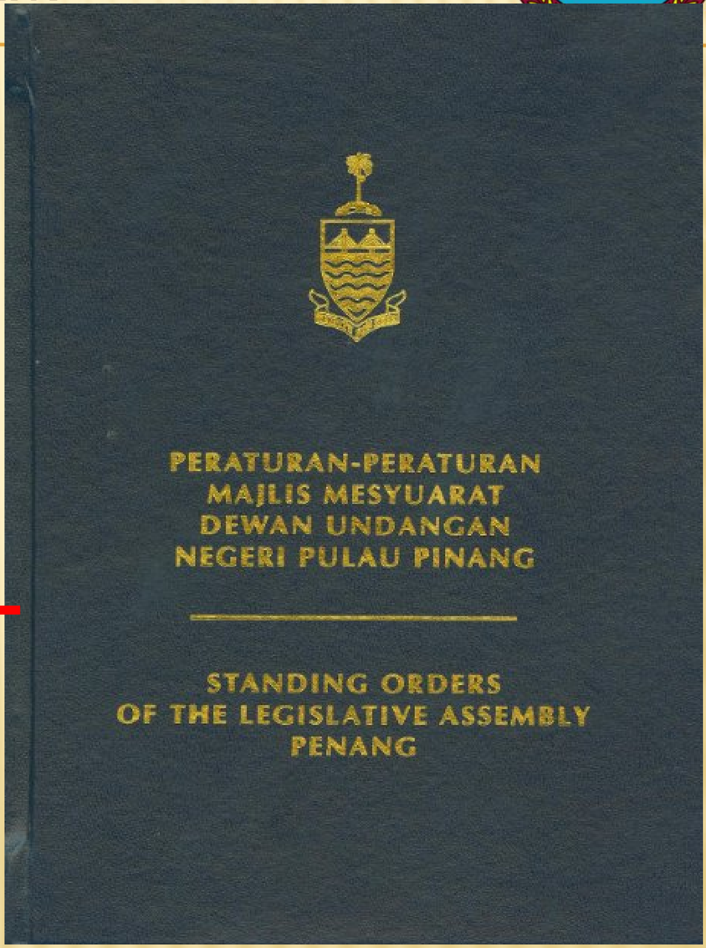

PERATURAN-PERATURAN MAJLIS MESYUARAT DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG

JAWATANKUASA PILIHAN

68. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri dilantik awal tiap-tiap penggal kerana memeriksa : Jawatankuasa Kira-Kira Kerajaan Negeri.

... dibenarkan oleh Dewan kerana menepati Perbelanjaan Negeri;

(b) Apa-apa kira-kira Badan-Badan Pentadbiran raya dan Pertubuhan-Pertubuhan lain yang menguruskan Wang Negeri yang dibentangkan dalam Majlis.

(c) Penyata-Penyata Juruaudit Negara yang dibentangkan dalam Majlis Mesyuarat menurut perkara 107 (2) dalam Perlembagaan Persekutuan;

(d) Apa-apa perkara lain yang difikirkan oleh Jawatankuasa itu patut diperiksa, atau apa-apa perkara yang diserahkan oleh Majlis kepada Jawatankuasa itu.

(2) Jawatankuasa ini hendaklah mengandungi seorang Pengerusi yang akan dilantik oleh Majlis dan tidak lebih daripada enam (6) orang Ahli yang

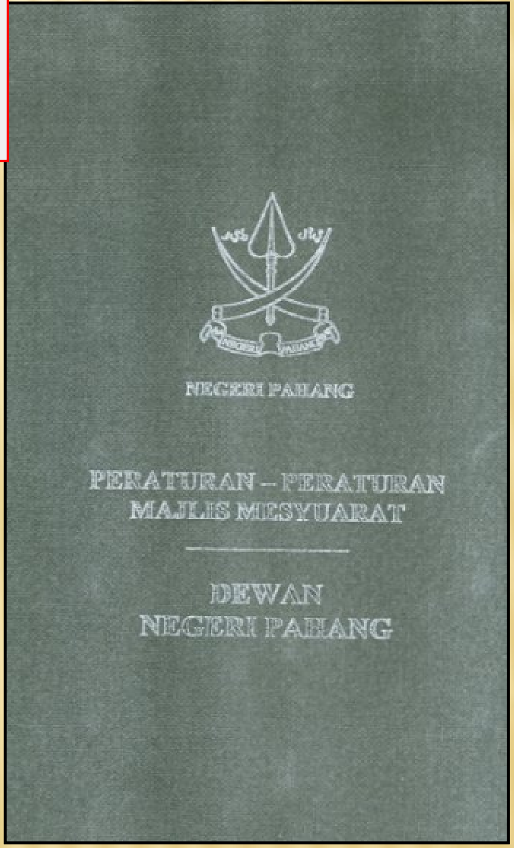

PERATURAN-PERATURAN MESYUARAT DEWAN NEGERI PAHANG

SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

STATE OF KELANTAN

Standing Rules and Orders

of the

STATE
LEGISLATIVE ASSEMBLY
OF KELANTAN

Committee may put in a written statement of the reasons for such dissent and such statements shall, if presented in time, be appended to the report of the Select Committee.

Report presented by Chairman.

109. (1) The report of a Select Committee shall be presented to the Assembly by the Chairman or by a member of the Committee.

Publication of reports.

(2) A Select Committee may, if it considers it in the public interest, authorise the publication of its report prior to it being laid on the table of the Assembly, provided that such publication shall not take place until at least three days after a copy of the report has been sent to each member of the Assembly.

COMMITTEE OF PUBLIC ACCOUNTS

Committee of Public Accounts.

110. (1) There shall be a Committee to be known as the Committee of Public Accounts appointed at the beginning of every Session, for the examination of—

Committee of Public Accounts.

110. (1) There shall be a Committee to be known as the Committee of Public Accounts appointed at the beginning of every Session, for the examination of—

SEMINAR AHLI-AHLI JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM

NEGERI SELANGOR

BAHAGIAN III

JAWATANKUASA PILIHAN

Jawatankuasa Kira-Kira Wang Kerajaan

68. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawa ıkuasa Kira-kira Wang Kerajaan dilantik pada awal tiap-tiap penggal pers 'angan kerana memeriksa:

68. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawa ıkuasa Kira-kira Wang Kerajaan dilantik pada awal tiap-tiap penggal pers 'angan kerana memeriksa:

(d) apa-apa perkara lain yang ... diperiksa, atau apa-apa perkara yang diserahkan oleh Dewar :epada Jawatankuasa itu.

(2) Jawatankuasa ini hendaklah terdiri daripada seorang Pengei .si dan tidak lebih daripada enam orang ahli yang akan dilantik oleh Dewan, lengan seberapa segera selepas permulaan tiap-tiap Penggal Persidangan.

(3) Tiada ahli boleh dilantik atau bertindak sebagai Pengerusi a u ahli jawatankuasa Akaun Awam semasa dia menjadi ahli Majlis Mesyuarat I rajaan Negeri.

(4) Jawatankuasa ini hendaklah mempunyai kuasa memanggil ora hadir di hadapannya atau meminta surat dan rekod, dan membuat laporan :epada Dewan dari semasa ke semasa.

(5) Ketua Audit Negara bolehlah dijemput untuk menghadiri setiap m yuarat Jawatankuasa itu dan Ketua Audit Negara berhak memberikan pend atnya, sama ada secara sendiri atau oleh wakilnya, dan dengan mendapat ke :naran dari Pengerusi, dia berhak juga mengemukakan pertanyaan kepada ma -mana orang yang telah dijemput hadir dalam mesyuarat Jawatankuasa itu.

Jawatankuasa Pilihan Pejabat Daerah dan Tanah (JP-PADAT)

68A. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawa ıkuasa Pilihan Pejabat Daerah dan Tanah (JP-PADAT) yang dilantik pada av l tiap-tiap penggal persidangan kerana memeriksa dan memantau selia:

(a) apa-apa kira-kira dan segala urusan pentadbiran Pejabat Da ıh dan Tanah yang dibentangkan dalam Dewan;